

Evalueringen av fagfornyelsen

Skoleledelsen er viktig for innføringen av fagfornyelsen

Denne rapporten peker blant annet på behov for arenaer for å videreutvikle profesjonsfellesskap og samarbeidskulturer i forbindelse med fagfornyelsen.

RAPPORT | SIST ENDRET: 01.07.2022

Tittel:

EvaFag 2025: Evaluering av Fagfornyelsen - Realiseringer av læreplanen i spesifikke fag

Rapporten:

[Last ned rapporten hos USN \(PDF\)](#)

Forfatter:

Tony Burner, Karl Christian Alvestad, Eirik Brazier, Trond Stølen Gustavsen, Suela Kacerja, Lise Camilla Ruud, Geir Sigvard Salvesen og Delia Schipor

ISBN:

978-82-7206-668-9 (Nettutgave)

Utgiver:

Universitetet i Sørøst-Norge

År:

2022

Evalueringen av Fagfornyelsen

Alle skolene tok i bruk nye læreplaner fra høsten 2020. Parallelt gjennomfører vi en evaluering av arbeidet med å utvikle læreplanene og hvordan de brukes i skolen. Evalueringen pågår frem til 2025.

[Les mer om evalueringen av Fagfornyelsen](#)

Hovedfunn

- Skoleledelsen er viktig for å gjennomføre fagfornyelsen.
- Kompetansemålene oppleves som mer «åpne», men lærerne trenger tid.
- Viktig å reflektere rundt begrep i fagfornyelsen for lærere og elever.
- Behov for oppdaterte og relevante læringsressurser.

Skoleledelsen er viktig for å gjennomføre fagfornyelsen

De foreløpige funnene i rapporten viser at skoleledelsen er viktig for å implementere fagfornyelsen, men lærerne opplever støtte og organisering i varierende grad. En mer aktivisert elevrolle beskrives av lærerne og observeres av forskerne. Tverrfaglighet og tverrfaglige temaer er vanlig i arbeidet i klasserommet - til dels også dybdelæring og underveisvurdering. Kjerneelementene og den overordnede delen av læreplanen får ikke like stor plass i praksis.

Kompetansemålene oppleves som mer «åpne», men lærerne trenger tid

Kompetansemålene oppleves som mer «åpne» og noe som gir mer frihet. Samtidig rapporterer lærerne at de mangler tid til å utnytte denne friheten. Covid-19-pandemien har forstyrret arbeidet med de nye læreplanene og lagt beslag på mye tid. Det rapporteres riktignok om mer tid til god underveisvurdering under perioder med hjemmeskole.

Det oppleves videre utfordrende å være en liten skole med få eller ingen andre faglærere å samarbeide med om å implementere fagfornyelsen. Generelt etterspør lærerne, både på små og større skoler, arenaer for å videreutvikle profesjonsfelleskap og samarbeidskulturer i forbindelse med fagfornyelsen.

Læreres læring har stor påvirkning på elevenes læring

Et interessant innspill er behovet for et metaspråk om fagfornyelsen og praksisendringer, slik at skoler og lærere kan sette ord på hva de gjør og relatere det til konsepter i fagfornyelsen. Et slikt metaspråk kan være viktig i møte med elever, fordi dersom læreren ikke er bevisst de elementene i fagfornyelsen de jobber med, så vil heller ikke elevene bli bevisste. Rapporten mener læreres læring på dette punktet vil kunne ha stor påvirkning på elevenes læring.

Behov for oppdaterte og relevante læringsressurser

Lærerne etterspør læringsressurser som er oppdaterte og relevante for barnetrinnet.

Mange lærere bruker Utdanningsdirektoratets kompetansepakker og annet støttemateriell, men ikke alle opplever dem som relevante for barnetrinnet. Videre er ikke alle læringsressursene, for eksempel

lærebøker, oppdaterte i tråd med fagfornyelsen. Det oppleves som mindre utfordrende når kommunen tar eierskap med å velge temaer og ressurser på tvers av skoler og fag.

Om rapporten

Rapporten er skrevet av forskere ved Universitetet i Sørøst-Norge, og undersøker hvordan lærere arbeider med å innføre fagfornyelsen i praksis. Det er særlig disse temaene som er viktige:

- Endringer i undervisning og vurdering, endringer av lærer- og elevrollen, og endring i fagenes innhold
- Hvordan de ulike elementene i fagfornyelsen brukes i i enkeltfag
- Hvordan skole- og læringsmiljøet danner kollektive læreprosesser
- Hva som fremmer, eller eventuelt hemmer innføringen i skolene og i enkeltfag

Rapporten er første del av et større prosjekt, som skal undersøke fagfornyelsen i praksisfeltet. Denne rapporten er basert på første runde med undersøkelser i skolene, og danner utgangspunktet for studier av hva som skjer i klasserommene fram mot 2025. Prosjektet skal undersøke samfunnsfag, matematikk, engelsk og musikk på barnetrinnet.